

ДО
КОМИСИЯТА ЗА РЕГУЛИРАНЕ
НА СЪОБЩЕНИЯТА
УЛ. „ГУРКО“ № 6
СОФИЯ, 1000

На вниманието на д-р Веселин Божков – Председател

Относно: Повторно обществено обсъждане на Проект на решение за определяне, анализ и оценка на пазара на терминиране на гласови повиквания в индивидуални мобилни мрежи

УВАЖАЕМИ Д-Р БОЖКОВ,

С решение № 1094/01.12.2011 г. Комисията за регулиране на съобщенията (КРС) откри процедура по повторно обществено обсъждане по проект на решение за определяне, анализ и оценка на пазара на терминиране на гласови повиквания в индивидуални мобилни мрежи. В рамките на определения срок „Българска телекомуникационна компания“ АД (БТК) предоставя на Вашето внимание становище по предложените от КРС регулаторни мерки, както следва:

I. Общи бележки – Необходимост от повторно обществено обсъждане

Както беше обсъдено от БТК в предишното становище основната цел на регулирането на електронните съобщения като създаване и разширяване на конкурентния пазар при предоставяне на качествени услуги на крайните клиенти. Ето защо считаме, че повторното обществено обсъждане на значим регулаторен въпрос е правилно избран от КРС подход, чрез който да бъде осъществен активен диалог и да бъдат разменени аргументирани позиции между предприятията и Регулатора.

Допълнителните обсъждания на позиции и аргументи винаги са били предпоставка за вземане на обективни и законосъобразни регулаторни решения, отчитащи интересите както на държавата, така и на заинтересованите страни. Такива обсъждания показват отношението на КРС към сериозността на въпроса за терминиране на гласови повиквания в индивидуални мобилни мрежи и необходимостта от приемане на както законосъобразно, така и на целесъобразно решение, доколкото административния орган в конкретния случай упражнява и оперативна самостоятелност.

За израз на оперативна самостоятелност е предложеното от КРС на обществено обсъждане въвеждане на IP-протокол за целите на взаимното свързване и последващото оттегляне на предложението с оглед постъпилите становища. БТК приветства посоченото решение на КРС след провеждането на първоначалното

обществено обсъждане и счита последното за напълно целесъобразно при упражняване на оперативна самостоятелност от страна на КРС.

Във връзка с изложеното считаме за необходимо да отбележим, че БТК поддържа становището си, предоставено при първоначалното обществено обсъждане. Ето защо в настоящото становище предприятието ще се съсредоточи предимно върху анализ на аргументите на КРС и представяне на нови и допълнителни аргументи в защита на позицията ни по два основни въпроса, а именно: (а) терминиране на трафик, произхождащ от страни извън Европейския съюз и (б) определяне на цените за терминиране в мобилни мрежи.

II. Терминиране на международен трафик, произхождащ от предприятия извън ЕС

В коментарите на КРС не са обсъдени доводите на БТК относно необходимостта от прилагане на различни цени за терминиране на трафик, произхождащ от предприятия в ЕС и терминиране на трафик, произхождащ от предприятия извън ЕС. Напротив, единственият довод на Регулатора е фактът, че *„дефиницията на продуктовия и географски пазар предполага еднакви разходи за терминиране на трафик в мрежата на предприятието, независимо от произхода му“*. **Посоченият коментар считаме за неотносим в случая, тъй като КРС не налага разходоориентирани цени за периода от постановяване на решението до 01.07.2013 г.** До посочената дата КРС е наложила на предприятията цени, които са определени на основание на разпоредбата на чл. 220, ал. 2, т. 2 и т. 3 от Закона за електронните съобщения (ЗЕС), т.е. цени определени при сравнителен анализ между определените от предприятието цени и цените за същите услуги на сравними конкуренти пазари на други държави - членки на Европейския съюз и определяне на тази основа на план за поетапно намаляване на цените за определен период и до определено ниво. В конкретния случай цените за терминиране в мобилни мрежи не са определени като разходоориентирани до 01.07.2013 г. и в тази връзка не следва да се сравняват разходи за предоставяне на услугите с цел аргументиране на позицията на КРС.

Поради посоченият факт БТК не приема аргумента на КРС като основателен. Такъв мотив може да разколебае не само целесъобразността на наложеното задължение, а и неговата законосъобразност.

На следващо място бихме желали КРС да обсъди подробно аргументите на БТК относно пределите на приложимост на действащото право на ЕС по отношение на територия и на лица и съответно неговото отношение към международното частно право. Разпоредбите на чл. 52 от Договора за Европейския съюз (ДЕС) и чл. 355 от Договора за функциониране на Европейския съюз определят изчерпателно териториалният обхват на действие на европейското законодателство. В тази връзка Директивите, приети в рамките на ЕС имат обвързваща сила само спрямо страните - членки на ЕС. Последните нямат задължителен характер и не се прилагат извън териториалните граници на държавите членки, т.е. извън териториалните граници на ЕС. **Ето защо законодателството на ЕС не следва да се прилага в търговските отношения между частноправни субекти от държави в ЕС и такива субекти осъществяващи дейност извън границите на ЕС.**

Следва да се има предвид, че европейското законодателство (транспонирано в националните законодателства на страните-членки) следва да благоприятства търговията в рамките на ЕС. Съгласно разпоредбата на чл. 3, т. 3 от ДЕС **„Съюзът установява вътрешен пазар“**. Съгласно т. 5 от същия член на ДЕС **„В отношенията си с останалата част от света Съюзът утвърждава и насърчава своите ценности и интереси и допринася за защитата на своите граждани.“** Ето защо считаме, че транспонираните разпоредби от правото на ЕС целят именно установяване и разширяване на вътрешния общностен пазар и по никакъв начин не

са насочени към отношенията между частноправни субекти, осъществяващи дейност в ЕС и съответно извън ЕС.

Не бихме могли да приемем като аргумент и разписаните текстове от подписаното от страна на Република България Маракешко споразумение в частта „Приложение относно телекомуникациите“. Видно от посоченото приложение, страните членки на Световната търговска организация (СТО) следва да прилагат недискриминационни условия и ред за достъп и възможност за ползване на телекомуникационните мрежи. В конкретни подточки към т. 5 от приложението подробно са разписани условията за предотвратяване на недискриминационните условия. Посочените условия са свързани със задълженията за предоставяне на достъп и ползване на частни мрежи, гаранция за сигурност и поверителност на съобщенията, технически изисквания и интерфейси, лицензионен режим и др. Отделно от това страните членки **не следва да налагат други условия, освен** свързаните с обезпечаване на отговорностите на операторите, защита на техническата цялост на мрежите, предоставяне само на разрешени услуги. Никъде в Приложението относно телекомуникациите не става въпрос за цени, ценови равнища, ценови ограничения или ценова дискриминация, тъй като в конкретния случай става въпрос за т. нар. **нетарифни мерки и правила**. Това е именно разликата между митническите тарифи и антидъмпинговите мерки от една страна и останалите нетарифни мерки от друга страна, договорени в рамките на СТО. Поради всичко изложено, считаме че постигнатите договорености в рамките на СТО в частта относно телекомуникациите не следва да се отнасят до ценовите отношения в телекомуникационния сектор. При положение, че КРС е на противоположно мнение, молим да се обоснове с конкретни примери за прилагане на еднакви цени за терминиране в мобилни мрежи на предприятия, предоставящи услуги на територията на държава членка на СТО, но не и членка на ЕС.

Отново бихме искали да посочим и аналогията с подхода за регулиране на международен трафик и по-конкретно с регулаторните принципи, заложи в Регламент (ЕО) № 717/2007 на Европейския Парламент и на Съвета от 27 юни 2007 година относно роуминга в обществени мобилни телефонни мрежи в рамките на Общността и за изменение на Директива 2002/21/ЕО, изменен с Регламент (ЕО) № 544/2009 на Европейския парламент и на Съвета от 18 юни 2009 г.

Посоченият регламент се отнася само и единствено до цените на услуги в роуминг **в рамките на ЕС**. Това е и единствения възможен извод, тъй като целта на Регламента, дефинирана както следва: „Създаването на европейско социално, образователно и културно пространство, основаващо се на мобилността на индивидите, следва да улесни комуникацията между хората с оглед изграждането на същинска „Европа за гражданите“. Именно изграждането на такова пространство определя приложимостта на регламента и неговото териториално действие, като акт на европейското законодателство, каквито са и директивите.

Посоченият регламент не се прилага по отношение на цените за роуминг услуги във всички държави членки на СТО. Ето защо не можем да приемем и довод, че цената за роуминг в рамките на СТО е различна, а цената за терминиране на повиквания в мобилни мрежи следва да бъде еднаква.

От друга страна следва да се има предвид и факта, че намаляването на цени, за които не е налице никакво изрично изискване се отразява пряко както на печалбата на предприятията, така и на постъпващите данъци в държавата. За да илюстрираме данъчния ефект от намаляването на цените за терминиране на международен трафик с произход държави извън ЕС, ще представим на вниманието на КРС изчисление на данъчните задължения на БТК въз основа на реализираният такъв трафик за 2011 г. в мрежата на предприятието. Според изчисления на БТК, приходите за държавната хазна от данъци, свързани с реализирания международен трафик с произход от страни извън ЕС в мрежата на предприятието са в

последния:

Ето защо, считаме че КРС следва да защити интересите на държавата и интересите на предприятията за създаване на възможност за равнопоставеност при преговори с други предприятия. Това предполага вземане на законосъобразно решение по целесъобразност и аргументиране на последното при съгласуването с ЕК.

Във връзка с всичко изложено предлагаме прецизирани след първия кръг на общественото обсъждане редакции на задължението в Проекта на КРС:

1. Навсякъде в текста след думите „без поставяне на ограничения в зависимост от произхода на повикванията“ да се добавят думите „в рамките на Европейския съюз и с А-номера на страните-членки на Европейския съюз “. Посочената промяна следва да бъде отразена и във всички точки от проекта на решение, в които задължение е описано чрез или свързано с произход на трафика.

2. Да се разпише нова точка VI със следното съдържание:

„1. Задълженията, определени в точка V от настоящото решение, не се прилагат при терминирането на трафик с А-номера на държави извън ЕС, при терминиране на трафик с А-номера на страни членки на ЕС, но генериран в мрежи извън страни членки на ЕС и при терминиране на трафик с невалидно CLI.

2. Ценовите ограничения за терминиране на международен трафик се прилагат от въвеждане на изменение в таксуващите системи на предприятията, което ще позволи разграничаване на международния трафик от и извън рамките на Европейския съюз, но не по-късно от шест месеца от уведомяване за настоящото решение.“

3. Във връзка с разписването на нова точка VI, предложените в проекта на решение точки VI, VII, VIII и IX стават съответно VII, VIII, IX и X.

III Определяне на цени за терминиране на трафик в мобилни мрежи

Не са обсъдени в цялост аргументите на БТК, касаещи определянето на цените за терминиране на трафик в мобилните мрежи. Този факт според нас предполага доразвиването на позицията на предприятието с оглед правилното интерпретиране от страна на КРС.

Така например, по отношение цените за терминиране в мобилни мрежи, бихме искали да поясним, че в становището си в рамките на предходното обществено обсъждане БТК по никакъв начин не е оспорила характера на предвидените ценови мерки, още по-малко да е обосновавала позицията за тъждественост на мерките с предвидените такива, свързани с предоставянето на услугата терминиране във фиксирани мрежи. Едновременното представяне на резултатите от извършените анализи на двата отделни пазара на терминиране на гласови повиквания предостави възможност на БТК да отбележи различните модификации на избора от КРС подход при определяне на план за постепенно намаление на цените за терминиране. Двете модификации в подхода на КРС на двата различни обособени пазара според нас води до налагане на по-тежки ценови мерки (план за постепенно намаляване на цените за терминиране) на пазара на терминиране във фиксирани мрежи, който пазар видно от извършените анализи се отличава с по-слабо изразени

¹ Търговска тайна

конкурентни проблеми в сравнение с пазара на терминиране в мобилни мрежи. На мнение сме, че в светлината на *"запазване и засилване на тенденцията все повече потребителите на гласови телефонни услуги да се отказват от фиксирани услуги и да ги заменят с мобилни"*² налагането на мерки на разглежданите пазари обратнопропорционални на установените конкурентни проблеми ще внесе изкривявания на българския електронно съобщителен пазар като цяло. В този смисъл не можем да се съгласим с КРС, че е обоснован подход на разглеждане на тези пазари независимо едни от друг.

В рамките на предходното обществено обсъждане БТК изрази несъгласие с прилагането на различни модификации на подхода при формирането на плана за постепенно намаляване на цените за терминиране във фиксирани мрежи и при формирането на същия спрямо цените за терминиране в мобилни мрежи. Отчитайки коментара на КРС по този въпрос, считаме че комисията е интерпретирала неправилно забележката ни, допускайки че се отнася за установени различия в регулаторния подход при определяне на цените за терминиране, приложен в рамките на първия кръг пазарни анализи и настоящият втори кръг. В този смисъл използваме случая да внесем допълнителни пояснения, като се придържаме към представените от КРС аргументи:

Видно от представения от КРС алгоритъм отправна точка се явява определянето на периода за прилагане на ценовите ограничения – начална и крайна дата, след което се избират интервалите между стъпките в графика и се пристъпва към определяне на цените за терминиране на първа и последна стъпка от графика. Обичайно това са средни цени на сравними пазари. Тук ще поясним, че конкретно забележката ни бе свързана с определянето на цените на последната стъпка от периода за прилагане на ценовите ограничения, а именно към 01.01.2013 г. В представените анализи на съответните пазари КРС е определила за сравними пазари страните-членки, които са определили цени въз основа на BULRIC модели на пазара терминиране на повиквания в индивидуални мобилни мрежи (Италия, Франция, Словения, Белгия, Великобритания и Холандия) и на пазарите за генериране и на терминиране на повиквания от/в определено местоположение (Холандия). КРС аргументира избора си на сравними пазари, позовавайки се също така на заложеното в Препоръката относно регулаторния подход при определяне на цените за терминиране във фиксирани и мобилни мрежи (Препоръката) изискване за прилагане на цени за терминиране, съобразени с разходите на ефективен оператор към 31.12.2012 г.

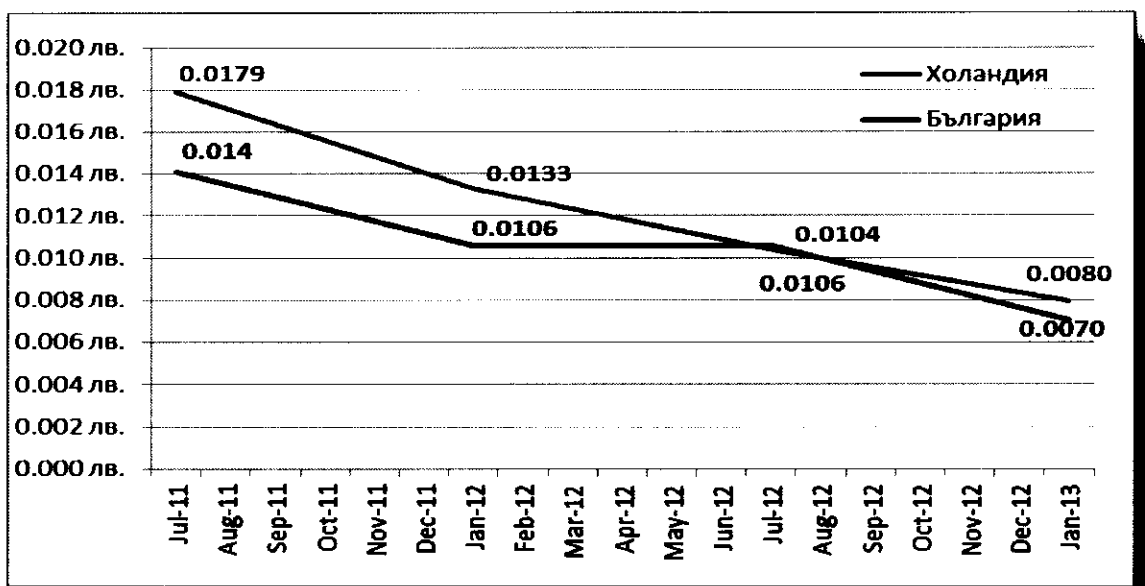
Предвид определения период за прилагане на ценовите ограничения и отчитайки изложеното в Препоръката може да бъде направен извода, че целта на КРС е да наложи към 1 януари 2013 г. ценови ограничения, съобразени с разходите на ефективен оператор. Това се потвърждава и от изложеното в самия анализ, стр. 162 *"КРС е на мнение, че с оглед изискванията на Препоръката на Комисията от 7 май 2009 г., а именно, че към 31.12.2012 г. цените за терминиране следва да са на симетрично ниво съобразно ефективните разходи, цените за терминиране, прилагани в България при последната стъпка на намаление, съобразно графика на поетапното намаление, изработен на база сравнителен метод, следва да достигнат целеното ниво към 01.01.2013 г. Посоченото означава, че ще бъде гарантирано съобразяване с целите на Препоръката на Комисията от 7 май 2009 г., въпреки невъзможността на КРС да приложи собствения си BULRIC модел за определяне на цените за терминиране към 31.12.2012 г."* При така дефинираната цел е обосновано КРС да реферира при определяне на последната стъпка към осреднената стойност на цените за терминиране в страни-членки, определени чрез прилагането на BULRIC модели, именно:

² стр. 31, Годишен доклад на КРС за 2010 г.

Табл. 1.

Странни мрежи, от които е взета средната цена за терминиране в мобилни мрежи на базата на BULRIC модел	Цена за терминиране в фиксирани мрежи (Cent/min) по BULRIC модел
Холандия	12
Белгия	108
Великобритания	078
Италия	098
Словения	300
Франция	08
средна цена, Cent/min	1.107
средна цена, лв./мин	0.026

Определената в табл. 1 стойност от 0.026 лв./мин представлява средната цена за терминиране на сравними пазари и съгласно описания от КРС алгоритъм следва да формира последната стъпка от предложения график за намаление на цените за терминиране. Именно този подход е приложила КРС при определяне на графика за намаление на цените за терминиране във фиксирани мрежи, където за сравним пазар е определила Холандия. Видно от фиг.1. към 1 януари 2013 г. цените за терминиране във фиксирани мрежи в България ще са съизмерими с тези в Холандия, които към тази дата отразяват стойности, определени чрез ползване на BULRIC модел.

В случай, че КРС е използвала идентичен на приложения във фиксирания анализ подход, то би следвало към 1 януари 2013 г. цените за терминиране в мобилни мрежи в България да са съизмерими със средната цена за терминиране на сравнимите пазари, определена чрез използване на BULRIC модели (табл. 1). При така определения от КРС график за поэтапно намаление на цените за терминиране в мобилни мрежи към 1 януари 2013 г. цените у нас ще превишават средната цена, определена по BULRIC модели на сравними пазари с около 73%.

Във връзка с изложеното сме на мнение, че приложеният от КРС подход при изготвяне на графика за поэтапно намаление на цените за терминиране в мобилни

мрежи не кореспондира с целения резултат и е причина за установяване на значително по-високи цени за терминиране в сравнение с тези на сравними пазари, определени въз основа на BULRIC модели.

На практика при така формираните графици за намаление на цените резултатът е изготвяне на график за поетапно намаление на цените за терминиране във фиксирани мрежи, базиращ се на допускането за достигане на разходоориентираните нива на цените на сравними пазари към 1 януари 2013 г. В същото време КРС приема, че постигането на такива нива по отношение на цените за терминиране в мобилните мрежи ще се случи в един по-продължителен период от време. Именно това различие според нас, както отбелязахме и в предходното становище, ще забави постигането на очаквания ефект от наложените задължения на пазара на терминиране в индивидуални мобилни мрежи. В същото време този подход е и причината за налагането на по-тежки ценови ограничения по отношение на цените за терминиране във фиксирани мрежи въпреки, че този пазар се отличава с по-слабо изразени конкурентни проблеми в сравнение с мобилния пазар.

Ето защо считаме за резонно КРС, в случай че поддържа приложения при определянето на цените за терминиране във фиксирани мрежи подход за достигане на разходоориентираните нива на цените на сравними пазари към 1 януари 2013 г., да преразгледа и ревизира нивата на ценовите ограничения на пазара на терминиране на гласови повиквания в индивидуални мобилни мрежи, така че да се осигури достигането на разходоориентираните нива на цените на сравними пазари към същата дата, а именно 1 януари 2013 г.

С уважение,

Жанет Захариева
Пълномощник на изпълнителния директор

